

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **69612** (13) **U**
(51) МПК (2012.01)

A61K 36/00

A61K 9/00

A61K 9/06 (2006.01)

A61K 9/08 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2011 11296	(72) Винахідник(и): Радіонова Тетяна Павлівна (UA)
(22) Дата подання заявки: 23.09.2011	(73) Власник(и): Радіонова Тетяна Павлівна,
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.05.2012	вул. Фігнер, 13, м. Харків, 61020, Україна
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.05.2012, Бюл.№ 9	(UA)

(54) ЗАСІБ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ І ЛІКУВАННЯ ХРОНІЧНОГО ПРОСТАТИТУ ТА АДЕНОМИ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ

(57) Реферат:

Засіб для профілактики і лікування хронічного простатиту і аденоми передміхурової залози, в якому як лікарські рослини використовують корінь вовчуга польового, траву грижниць голої, листя мучниці звичайної, кореневище пирію повзучого, кукурудзяні волосся, траву льонку звичайного, траву вероніки лікарської, траву хвоща польового, траву чистотілу звичайного, плоди ялівцю звичайного, корінь бедринця, траву рути запашної, траву золотушника звичайного, траву вереса звичайного, корінь любистку, корінь перстачу гусячого, кору дуба звичайного, квітки бузини чорної, плоди фенхелю, листя падуба, корінь барбарису звичайного, траву споришу звичайного, траву і квітки ярутки польової, крім того, засіб додатково включає мазь з цих же лікарських рослин на жировій основі в тих же співвідношеннях.

UA 69612 U

Корисна модель належить до медицини, а саме до урології, і призначена для лікування хронічних запальних захворювань передміхурової залози.

Простатит є частиною загального інфекційного захворювання, де передміхурова залоза залучена в процес більше за інші органи. Разом з нею страждають сечовипускальний канал, сім'яні пухирці, сечовий міхур, яєчка, нирки, так як всі ці органи анатомічно пов'язані між собою. Тому захворювання передміхурової залози є складними захворюваннями і потребують комплексного лікування.

Відоме медикаментозне лікування хронічного простатиту антибіотиками, в основному тетрациклінами (Второе сердце мужчины. О простатите. – М.: Советский спорт, 1999 - С. 47-48.). При цьому курси лікування досить тривалі та кожні 8-10 днів необхідно міняти антибіотики, щоб уникнути адаптації мікроорганізмів до даного препарату.

Крім антибіотиків, для лікування інфекційного хронічного простатиту застосовують сульфаніламідні препарати, зокрема бісептол.

Проте всі антибіотики пригнічують імунітет, крім того, застосування тетрацикліну може викликати нудоту, блювоту, розлад функції кишечника, зміни з боку слизових шлунково-кишкового тракту (Лекарственные препараты, разрешенные к применению в СССР. – М.: Медицина, 1979 - С. 240).

Бісептол також далеко не нешкідливий, так як його застосування може викликати нудоту, блювоту, шкірні висипання, порушення гемопоезу (Настольная книга семейного врача. Справочник. - Харьков: Орбита-Каравелла, 2001 - С. 537, 532-533).

Останнім часом велике значення для лікування захворювань передміхурової залози набуває фітотерапія - лікування лікарськими рослинами, що пов'язано із зростанням ускладнень при призначенні синтетичних препаратів і зміною фармакологічного ефекту при їх спільному застосуванні, особливо при лікуванні осіб похилого та старечого віку. Переваги рослинних препаратів - низька токсичність та можливість тривалого вживання без істотних побічних дій.

Для лікування простатиту переважно використовуються рослини, що мають антимікробні, спазмолітичні, болезаспокійливі, протинабрякові, сечогінні властивості.

Відомий засіб для лікування хронічного простатиту, що містить квітки ромашки аптечної - 50 г, квітки нагідок лікарських - 50 г, корінь ліщини звичайної - 50 г, волосся кукурудзяні - 50 г. Одну столову ложку подрібненої суміші заливають двома склянками окропу і, прокип'ятивши 3 хвилини, настоюють 20 хвилин. Приймають по 80 мл відвару 6 разів на день за 15 хвилин до і через 30 хвилин після їди. (Кругляк Л. Мужские болезни. Консультации специалиста. - СПб.: Питер, 2003. - С. 53-54).

Проте відомий засіб недостатньо ефективно для кардинального лікування і має лише заспокійливий ефект, тобто тимчасово знімає больові відчуття в малому тазі.

Відомий супозиторій для лікування хронічного неспецифічного простатиту, що містить прополіс, маточне молочко, пилко ліщини, пилко обліпихи, коріння кропиви, кіньський каштан, бруньки тополі чорної, ехінацею, живокіст, насіння гарбуза, льонку звичайний, лопух великий димексид і жировий наповнювач (UA, патент № 22337, кл. А61К⁹/₀₀, 1998). Свічки вводять два рази на добу від 12 до 45 днів.

Однак відомий засіб також недостатньо ефективний, тому що впливає на простату тільки місцево.

Крім того, супозиторій містить, хоч і в малій кількості, продукти бджільництва, які не всі пацієнти легко переносять. А також димексид у складі свічок може викликати шкірні висипання, свербіж і протипоказаний при стенокардії, атеросклерозі.

Найбільш близьким по технічній суті і ефективності лікування захворювань простати є засіб для профілактики і лікування хронічного простатиту і аденоми передміхурової залози (UA, патент № 24842. Кл. А61К³⁵/₇₈, 1998). Засіб містить спиртові екстракти лікарських рослин, мас. %: спиртовий екстракт трави хаменеріону вузьколистого 20,0-21,0, спиртовий екстракт листя та гілок омели білої 20,0-21,0, спиртовий екстракт квіток календули 16,0-15,0, спиртовий екстракт листя кропиви дводомної 15,0-14,0, спиртовий екстракт деревію звичайного 13,0-14,0, спиртовий екстракт трави перстачу гусячого 16,0-15,0.

Висушені рослини подрібнюють, екстрагують 40 %-вим етиловим спиртом кожну рослину окремо протягом 5-6 годин. Потім фільтрують, об'єднують всі екстракти і перемішують.

Відомий засіб впливає непрямо на передміхурову залозу, регулює статеві гормони в крові, зменшує метаболізм тестостерону в тканинах простати, стримуючи розвиток гіпертрофії.

Однак тільки непрямого впливу на простату недостатньо, тим паче що відомий перелік рослин не забезпечує комплексний всебічний вплив на причини захворювань простати і патологічні процеси, що виникають.

Задачею цієї корисної моделі є створення більш ефективного засобу для одночасного непрямого та безпосереднього впливу на передміхурову залозу новим більш ефективним складом компонентів у необхідних співвідношеннях, що забезпечує протизапальну, знеболюючу, розсмоктуючу, антимікробну дію і регенеруючий процес в передміхуровій залозі при одночасному системному підвищенні захисних функцій органів і тканин організму.

Поставлена задача вирішується тим, що в засобі для профілактики і лікування хронічного простатиту і аденоми передміхурової залози, що містить спиртовий екстракт з лікарських рослин, згідно з корисною моделлю, в склад лікарських рослин включені корінь вовчуга польового, трава грижниць голої, листя мучниці звичайної, кореневище пирію повзучого, кукурудзяні волосся, трава льонку звичайного, трава вероніки лікарської, трава хвоща польового, трава чистотілу звичайного, плоди ялівцю звичайного, корінь бедринця, трава рути запашної, трава золотушника звичайного, трава вереса звичайного, корінь любистку, корінь перстачу гусячого, кора дуба звичайного, квітки бузини чорної, плоди фенхелю, листя падуба, корінь барбарису звичайного, трава споришу звичайного, трава і квітки ярутки польової при наступному співвідношенні компонентів, мас. ч.:

корінь вовчуга польового	2-4
трава грижниць голої	2-5
листя мучниці звичайної	1-3
кореневище пирію повзучого	1-3
кукурудзяні волосся	1-2
трава льонку звичайного	2-5
трава вероніки лікарської	1-3
трава хвоща польового	1-2
трава чистотілу звичайного	2-3
плоди ялівцю звичайного	1-2
корінь бедринця	2-4
трава рути запашної	1-2
трава золотушника звичайного	1-2
трава вереса звичайного	1-2
корінь любистку	1-2
корінь перстачу гусячого	2-4
кора дуба звичайного	1-3
квітки бузини чорної	1-3
плоди фенхелю	1-2
листя падуба	1-2
корінь барбарису звичайного	1-2
трава споришу звичайного	2-5
трава і квітки ярутки польової	3-5,

крім того, засіб додатково включає мазь з цих же лікарських рослин в тому ж співвідношенні компонентів на жировій основі.

При цьому жирова основа включає масло рослинне, стеарин і спермацет при наступному співвідношенні компонентів, мас. ч.:

масло рослинне	300-350
стеарин	100-120
спермацет	40-50

Завдяки новому складу біоактивних лікарських рослин у заявлених співвідношеннях і одночасного прийому спиртового екстракту і мазі забезпечується більш високий терапевтичний ефект.

Аналіз відомих терапевтичних показань і позитивних ефектів кожного з компонентів показав, що застосування будь-якого з них окремо або в довільній комбінації однозначно не призводить до отримання заявлюваного позитивного ефекту при лікуванні передміхурової залози.

Практикою встановлено, що заявлюваний склад компонентів, кожен з яких доповнює ефект іншого у зазначених кількостях, забезпечує досягнення більш високого синергічного ефекту, ніж у прототипа. За рахунок більш високої ефективності спиртового екстракту і мазі, що використовуються одночасно, скорочуються терміни зняття больових відчуттів в органах малого таза, значно зменшуються дизуричні явища, відновлюється функція передміхурової залози, збільшується період ремісії.

Для випробувань і практичного застосування засобу, що заявляється, виготовлялися спиртові екстракти і мазі з різним вмістом лікарських рослин.

Спиртові екстракти готували наступним чином. Очищені, висушені і подрібнені корені і кореневища заливали 40 %-вим спиртом у співвідношенні 1:(1,6-1,8) і настоювали в темному місці при кімнатній температурі 12-14 днів щодня збовтуючи.

Траву, листя, квіти, плоди і кору екстрагували також, але 10-12 днів.

- 5 Потім екстракти фільтрували і змішували. Приготований екстракт являє собою бальзам темно-коричневого кольору, з легким запахом рослин, приємний на смак.

- 10 Мазь готували за такою технологією. Висушені і подрібнені рослини поміщали в ємність і заливали рослинною олією (оливковою, обліпиховою, кукурудзяною або соняшниковою). Ємність герметично закривали і поміщали в темне прохолодне місце з постійною температурою на 14-15 днів. Після цього ємність розгерметизували і нагрівали на водяній бані на дуже слабкому вогні 6 годин. Потім робили перерву на 18 годин і знову нагрівали на водяній бані 6 годин. Усього нагрівали три рази по 6 годин з перервами 18 годин. Після останнього нагріву масу охолоджували до 40-50 °С і проціджували. Потім знову нагрівали на водяній бані і при постійному перемішуванні вводили стеарин і спермацет і досягали гомогенності.

- 15 охолодження мазь була готова до вживання.
У таблиці наведені складі лікарських рослин за різними рецептами, з яких готували бальзам і мазь.

Таблиця

компоненти	склад, мас. ч.				
	1	2	3	4	5
корінь вовчуга польового	1	2	3	4	5
трава грижниці голої	1	5	4	3	6
листя мучниці звичайної	2	2	3	1	4
кореневище пірію повзучого	3	2	1	3	1
кукурудзяні волосся	2	1	2	1	1
трава льонку звичайного	1	2	4	5	6
трава вероніки лікарської	4	2	3	1	2
трава хвоща польового	1	1	2	1	3
трава чистотілу звичайного	1	2	1	3	4
плоди ялівцю звичайного	2	1	2	1	2
корінь бедринця	1	4	2	3	4
трава рути запашної	2	1	2	1	2
трава золотушника звичайного	1	2	1	2	3
трава вереса звичайного	2	1	2	1	3
корінь любистку	1	2	1	1	1
корінь перстачу гусячого	1	2	3	4	4
кора дуба звичайного	2	1	3	2	5
квітки бузини чорної	1	3	2	1	4
плоди фенхелю	1	1	1	2	3
листя падуба	2	2	1	1	3
корінь барбарису звичайного	1	1	2	1	2
трава споришу звичайного	2	5	4	3	6
трава і квіти ярутки польової	2	3	4	5	6
спирт етиловий 40 %-вий	76	76	95	77	96
масло рослинне	300	300	350	320	350
стеарин	100	100	120	110	120
спермацет	40	40	50	45	50.

- 20 Вміст лікарських рослин за рецептом 1 менше, а за рецептом 5 більше, ніж у заявленому інтервалі.

- Для лікування захворювань передміхурової залози призначають спиртовий екстракт (бальзам) з лікарських рослин по 1 чайній ложці на 2 столові ложки води три рази на день через 30 хвилин після прийому їжі, а тампон з маззю вводять у пряму кишку 1-2 рази на день після дефекації.

- 25 Приклад 1. Хворий К., 51 рік звернувся зі скаргами на сильні болі внизу живота, задньому проході з віддачею в крижі, часте і затруднене сечовипускання, дратівливість, поганий сон. Хворіє на хронічний простатит 8 років. Багаторазово лікувався амбулаторно, приймав

антибіотики - ампіцилін внутрішньом'язово, глюконат кальцію, простамол, ректальні свічки з цинком, фізіотерапію. Періодично стан поліпшувався, але не на довго.

Хворому призначили бальзам і мазь за рецептом № 1 (див. таблицю).

Через 10 днів лікування болі зменшилися, але не пройшли повністю, дещо зменшилися потяги до сечовипускання, але залишився дискомфорт при сечовипусканні. Лікування виявилось недостатньо ефективним.

Хворому призначили бальзам і мазь за рецептом № 2 (див. таблицю). Через 7 днів лікування пройшли болі внизу живота і задньому проході, зменшилися позиви до сечовипускання, ніч проходила спокійно, не доводилося вставати. Через 35 днів лікування у хворого покращився загальний стан самопочуття, зникла дратівливість, зник дискомфорт при сечовипусканні. Для закріплення позитивного ефекту та попередження ускладнень хворому рекомендовано продовжити лікування ще 2 тижні.

Крім того, рекомендовано проводити профілактично лікування бальзамом і маззю 1-2 рази на рік по 30 днів, не переохолоджуватися, уникати малорухливого способу життя, в харчуванні виключити гостру і смажену їжу, консервовані продукти, алкоголь, міцну каву і чай.

Приклад 2. Хворий Б., 72 роки, звернувся з діагнозом хронічний простатозезикуліт, аденома II стадії. Лікування в стаціонарі та амбулаторно протягом останнього року антибіотиками, фокусином, ректальними свічками з продуктами бджільництва, масажем приносило тимчасове полегшення. Малорухливий спосіб життя, часті застуди загострили хронічне захворювання простати. З'явилися болі внизу живота і промежини, дизурія, погіршився сон, постійна втома, неспокій.

Хворому призначили бальзам і мазь по рецепту № 3 (див. таблицю). Рекомендували піші прогулянки, щадну дієту з включенням продуктів, що містять цинк (горіхи, гарбузове насіння, морква та ін.), вітаміни.

Через 12 днів лікування хворий відмітив практичне зникнення болі внизу живота і промежини, зменшилася дизурія, але збереглося почуття дискомфорту при сечовипусканні. При ректальному дослідженні встановлено: передміхурова залоза незначно болюча, щільно-еластичної консистенції, наявність ділянок ущільнення.

Після 70 днів лікування об'єктивно у хворого значне поліпшення – болі не турбують, сечовипускання без утруднень, сон без пробуджень всю ніч, зникла дратівливість. При ректальному дослідженні передміхурова залоза безболісна, еластичної консистенції з чітким контуром, ділянок ущільнень немає.

Враховуючи серйозність захворювання хворому рекомендовано продовжити лікування ще 20 днів для закріплення позитивного ефекту.

Щоб уникнути рецидиву хворому рекомендовано профілактичний місячний курс прийому бальзаму і мазі двічі на рік.

Приклад 3. Хворий М., 62 р. звернувся зі скаргами на тупий біль в області промежини, в області крижів, прискорені позиви сечовипускання, особливо вночі, болі при сечовипусканні, постійні болі ниючого характеру з віддачею в підлобкову область. При пальпаторному ректальному обстеженні виявлено рубцювання тканини передміхурової залози зі значним зморщенням органа. Встановлено діагноз хронічний неспецифічний простатит, склероз капсули і паренхіми простати.

Хворому призначили бальзам і мазь за рецептом № 5 (див. таблицю). Після 10 днів лікування хворий практично не відчув полегшення, дещо зменшилася частота позивів до сечовипускання, але посилились занепокоєння і дратівливість, з'явилося свербіння в паховій області.

Хворому замінили бальзам і мазь на виготовлені за рецептом № 4 (див. таблицю). Через 14 днів лікування хворий відчув полегшення: значно зменшилися болі, знизилася дизурія. Проте залишилася тяжкість внизу живота і дискомфорт при сечовипусканні, пригніченість настрою.

Ще через 3 місяці лікування у хворого повністю зникли болі, покращився загальний стан, нормалізувався сон, пройшли дизуричні явища, практично зник дискомфорт при сечовипусканні.

З огляду на тяжкість захворювання для більш повного лікування та закріплення позитивного ефекту хворому запропоновано продовжити курс лікування ще на 1 місяць.

Для попередження загострень хворому рекомендовано проводити профілактичний місячний курс прийому бальзаму і мазі 2 рази на рік, дотримуватися щадної дієти, з включенням продуктів, що містять цинк, вітаміни, уникати малорухливого способу життя і застуд.

Для всіх наведених прикладів відзначена добра переносимість запропонованого засобу, поліпшення загального стану пацієнтів і одужання без побічних шкідливих впливів на організм хворого.

При використанні бальзаму і мазі з вмістом компонентів у кількості меншому або більшому (рецепти № 1 і № 5 див. таблицю), ніж заявлені, ефективність лікування різко знижується, що зтягує процес одужання.

Відгуки хворих після лікування і через тривалий період часу (до 12 місяців) підтверджують ефективність заявлюваного засобу.

У порівнянні з прототипом засіб, що заявляється (бальзам і мазь) дозволяє ефективніше лікувати захворювання передміхурової залози за рахунок вдало підібраних лікарських рослин, всебічно діючих на органи малого таза, і одночасним прийомом всередину бальзаму та місцевого впливу на передміхурову залозу мазі.

Заявлюваний засіб практично не має побічних явищ навіть при тривалому використанні.

Засіб, що пропонується, попутно виліковує геморой, а також може ефективно використовуватися при лікуванні гінекологічних захворювань міоми, фіброміоми, фіброми, аднекситу, а також циститу.

Для приготування заявлюваного засобу використовуються доступні рослини, які ростуть в дикому і культивованому вигляді в достатній кількості.

Використання заявлюваної корисної моделі дозволить розширити арсенал засобів для лікування передміхурової залози.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

1. Засіб для профілактики і лікування хронічного простатиту і аденоми передміхурової залози, що містить спиртовий екстракт з лікарських рослин, який **відрізняється** тим, що як лікарські рослини використовують корінь вовчуга польового, траву грижниць голої, листя мучниці звичайної, кореневище пирію повзучого, кукурудзяні волосся, траву льонку звичайного, траву вероніки лікарської, траву хвоща польового, траву чистотілу звичайного, плоди ялівцю звичайного, корінь бедринця, траву рути запашної, траву золотушника звичайного, траву вереса звичайного, корінь любистку, корінь перстачу гусячого, кору дуба звичайного, квітки бузини чорної, плоди фенхелю, листя падуба, корінь барбарису звичайного, траву споришу звичайного, траву і квітки ярутки польової при наступному співвідношенні компонентів, мас. ч.:

корінь вовчуга польового	2-4
трава грижниць голої	2-5
листя мучниці звичайної	1-3
кореневище пирію повзучого	1-3
кукурудзяні волосся	1-2
трава льонку звичайного	2-5
трава вероніки лікарської	1-3
трава хвоща польового	1-2
трава чистотілу звичайного	2-3
плоди ялівцю звичайного	1-2
корінь бедринця	2-4
трава рути запашної	1-2
трава золотушника звичайного	1-2
трава вереса звичайного	1-2
корінь любистку	1-2
корінь перстачу гусячого	2-4
кора дуба звичайного	1-3
квітки бузини чорної	1-3
плоди фенхелю	1-2
листя падуба	1-2
корінь барбарису звичайного	1-2
трава споришу звичайного	2-5
трава і квітки ярутки польової	3-5,

крім того, засіб додатково включає мазь з цих же лікарських рослин на жировій основі в тих же співвідношеннях.

2. Засіб по п. 1, який **відрізняється** тим, що жирова основа містить масло рослинне, стеарин і спермацет при таких співвідношеннях, мас. ч.:

масло рослинне	300-350
стеарин	100-120
спермацет	40-50.

Комп'ютерна верстка І. Скворцова

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601